

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна реінтеграція ветеранів та внутрішньо-переміщених осіб» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Публічне управління та адміністрування», 2024 року.

Розробник: Лахижа Микола Іванович, професор, кафедра публічного управління, адміністрування та права

Погоджено

Гарант освітньої програми Аліна МИРОШНИЧЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та права

 Інна КУЛЬЧІЙ

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 Євгенія КАРПЕНКО

«29» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма здобуття освіти
		денна
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>28 Публічне управління та адміністрування</u>	Вибіркова
Загальна кількість годин – 180		
Модулів – 1	Спеціальність <u>281 Публічне управління та адміністрування</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		Індивідуальне завдання – не передбачено;
	Семестр	
		8-й
		Лекції
		32 год.
		Практичні
		30 год.
		Лабораторні
		0
		Самостійна робота
		118 год.
		Індивідуальна робота:
		0 год.
		Вид контролю:
		диференційований залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 62/118

2. Мета навчальної дисципліни

Формування у студентів вмінь, знань та навичок, що дозволяють працювати з ветеранами та внутрішньо-переміщеними особами в процесі організації та надання їм передбаченої законодавством правової, фінансової, психологічної допомоги.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей, визначених освітньою програмою, зокрема:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність планувати та управляти часом.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
- Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
- Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
- Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.
- Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.
- Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.
- Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Соціальна реінтеграція ветеранів та внутрішньо-переміщених осіб**» є попередньо опановані дисципліни першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання базується на результатах навчання, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання) спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»:

- Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

- Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.
- Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
- Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.
- Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проєктах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.
- Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.
- Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої

			завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Добувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Добувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Добувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- ✓ **поточний контроль**
 - усне опитування
- ✓ **модульний контроль**
 - тестування
- ✓ **підсумковий контроль**
 - диференційований залік

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціально-правовий захист ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей

Тема 1. Державна політика щодо ветеранів та ВПО

Поняття «державна політика». Поняття «ветерани» та «внутрішньо-переміщені особи». Специфіка вироблення та реалізації державної політики щодо ветеранів, членів їх сімей та ВПО. Розробка та реалізація основних НПС щодо ветеранів та ВПО. Вузлові державні інституції з організації роботи з ветеранами та ВПО. Помічники ветеранів, фахівці для роботи з ветеранами та ВПО

Практичне заняття №1

Тема 2. Система соціального захисту ветеранів та ВПО

Система соціального захисту ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, сімей полонених, безвісти відсутніх.

Система соціального захисту ВПО

Практичне заняття №2

Тема 3. Правова допомога ветеранам війни та ВПО.

Правова допомога ветеранам війни, демобілізованим особам та членам їх сімей, сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, сім'ям полонених, безвісти відсутніх Система безоплатної правничої допомоги

Практичне заняття №3

Тема 4. Матеріально-соціальне та пенсійне забезпечення ветеранів війни

Матеріально-соціальне забезпечення ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, сімей полонених, безвісти відсутніх

Практичне заняття №4

Змістовий модуль 2. Кейс-менеджмент у роботі з ветеранами війни, демобілізованими особами та їх сім'ями

Тема 5. Інтегрований підхід та кейс-менеджмент

Інтегрований підхід у роботі з ветеранами війни та їх сім'ями. Технологія кейс-менеджменту: загальні підходи до розуміння, алгоритм, документування

Практичне заняття №5

Тема 6. Вивчення ресурсів ветеранів та ВПО та налагодження взаємодії

Вивчення ресурсу громади та ветерана війни, демобілізованої особи, їх сім'ї та його мапування. Специфіка роботи із ВПО. Налагодження співпраці, взаємодії із суб'єктами надання публічних послуг. Перенаправлення. Соціальні послуги у територіальній громаді та особливості їх отримання.

Практичне заняття №6

Тема 7. Гендерна та соціальна етика у роботі з ветеранами та ВПО .

Що таке гендерна етика і як вона пов'язана з етикою державного управління?

Які етичні проблеми виникають у зв'язку з дискримінацією за ознаками статі, віку, національності, соціального походження?

Як враховувати соціальну вразливість окремих груп у прийнятті управлінських рішень?

Домашнє насильство у родині ветерана війни: профілактика, раннє виявлення та подолання. Профілактика та лікування залежностей у ветерана війни, демобілізованої особи та членів його сім'ї.

Практичне заняття №7

Тема 8. Специфіка забезпечення етики та іміджмейкінг в умовах воєнного стану

Як війна впливає на етичні норми та публічну поведінку службовців?

Якими мають бути комунікації влади в умовах загроз і нестабільності?

Чи допустиме обмеження прозорості в умовах війни? Як це узгодити з етикою?

Як підтримувати репутацію органу влади під час кризових подій?

Які нові виклики для іміджу держави виникають у воєнний період?

Як медіа, публічні виступи та сторітелінг можуть зміцнювати національну єдність?

Практичне заняття №8

Тема 9. Документообіг, планування роботи

Документообіг. Формування документів в державних органах та органах місцевого самоврядування. Цифрові навички

Основні принципи нормування та планування роботи, формування поточних та довготривалих планів. Звітність. Посадові обов'язки та права фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб.

Практичне заняття №9

Змістовий модуль 3. Психосоціальна підтримка ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей

Тема 10 Особливості комунікації з ветеранами та ВПО

Особливості комунікації з ветеранами війни, демобілізованими особами та членами їх сімей, ВПО. Етичні аспекти. Поняття бойової травми. Первинна психологічна діагностика. Передсуїцидальний стан, алгоритм дій. Перша психологічна допомога ветеранам війни та їх сім'ям і самопоміага

Практичне заняття №10

Тема 11. Формування стресостійкості.

Формування стресостійкості, мотивації та цілепокладання. Взаємодія з родинами зниклих безвісти та алгоритм дій з представниками відповідних органів. Посередництво та медіація у профілактиці та вирішенні конфліктів. Вшанування пам'яті і героїзація Захисників та Захисниць України

Практичне заняття №11

Змістовний модуль 4 Адаптація ветеранів війни та ВПО до життя у територіальній громаді

Тема 12. Ветерани/ветеранки та ВПО і громада

Ветерани/ветеранки та ВПО і громада: стійкість громад і роль ветеранської спільноти в питаннях розвитку громади. Ветеран війни як працівник. Міфи, потреби, особливості взаємодії з роботодавцями. Специфіка ветеранського підприємництва. Де взяти гроші, що таке менторство

Практичне заняття №12

Тема 13 Професійна адаптація ветеранів та ВПО

Професійна адаптація ветеранів війни у громаді. Освітні можливості. Державні програми, приватні ініціативи, здобуття професії, відкриття власної справи

Практичне заняття №13

Тема 14 Співпраця з громадськими об'єднаннями

Співпраця з громадськими об'єднаннями ветеранів війни та органами державної влади й місцевого самоврядування. Ведення соціальних мереж

Ведення реєстру ветеранів війни. Розробка регіональних програм розвитку територіальної громади в частині підтримки ветеранів війни та членів їх сімей?

Практичне заняття №14

Тема 15. Освіта та медичне забезпечення ветеранів і ВПО

Медичне забезпечення та реабілітація. Протезування і допоміжні засоби реабілітації. Розвиток спорту ветеранів війни та демобілізованих осіб

Практичне заняття №15

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Соціально-правовий захист ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей						
Тема 1. Державна політика щодо ветеранів та ВПО	12	4	2			6
Тема 2. Система соціального захисту ветеранів та ВПО	12	2	2			8
Тема 3. Правова допомога ветеранам війни та ВПО	12	2	2			8
Тема 4. Матеріально-соціальне та пенсійне забезпечення ветеранів війни	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	48	10	8			30
Змістовий модуль 2. Кейс-менеджмент у роботі з ветеранами війни, демобілізованими особами та їх сім'ями						
Тема 5. Інтегрований підхід та кейс-менеджмент	12	2	2			8
Тема 6. Вивчення ресурсів ветеранів та ВПО та налагодження взаємодії	12	2	2			8
Тема 7. Гендерна та соціальна етика у роботі з ветеранами та ВПО	12	2	2			8
Тема 8. Специфіка забезпечення етики та іміджмейкінг в умовах воєнного стану	12	2	2			8
Тема 9. Документообіг, планування роботи	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10			40
Змістовий модуль 3. Психосоціальна підтримка ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей						
Тема 10. Особливості комунікації з ветеранами та ВПО	12	2	2			8
Тема 11. Формування стресостійкості	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 3	24	4	4			16
Змістовий Модуль 4 Адаптація ветеранів війни та ВПО до життя у територіальній громаді						
Тема 12. Ветерани/ветеранки та ВПО і громада	12	2	2			8
Тема 13. Професійна адаптація ветеранів та ВПО	12	2	2			8
Тема 14. Співпраця з громадськими об'єднаннями	12	2	2			8
Тема 15. Освіта та медичне забезпечення ветеранів і ВПО	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 4	48	8	8			32
Усього годин	180	32	30			118

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені*	

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин для
Змістовий модуль 1. Соціально-правовий захист ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей		
1	Тема 1. Державна політика щодо ветеранів та ВПО Поняття «державна політика». Поняття «ветерани» та «внутрішньо-переміщені особи». Специфіка вироблення та реалізації державної політики щодо ветеранів, членів їх сімей та ВПО. Розробка та реалізація основних НПС щодо ветеранів та ВПО. Вузлові державні інституції з організації роботи з ветеранами та ВПО. Помічники ветеранів, фахівці для роботи з ветеранами та ВПО.	2
2	Тема 2. Система соціального захисту ветеранів та ВПО Система соціального захисту ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників та захисниць України, сімей полонених, безвісти відсутніх. Система соціального захисту ВПО	2
3	Тема 3. Правова допомога ветеранам війни та ВПО. Правова допомога ветеранам війни, демобілізованим особам та членам їх сімей, сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників та захисниць України, сім'ям полонених, безвісти відсутніх. Система безоплатної правничої допомоги	2
4	Тема 4. Матеріально-соціальне та пенсійне забезпечення ветеранів війни Матеріально-соціальне забезпечення ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників та захисниць України, сімей полонених, безвісти відсутніх	2
Змістовий модуль 2. Кейс-менеджмент у роботі з ветеранами війни, демобілізованими особами та їх сім'ями		
5	Тема 5. Інтегрований підхід та кейс-менеджмент Інтегрований підхід у роботі з ветеранами війни та їх сім'ями. Технологія кейс-менеджменту: загальні підходи до розуміння, алгоритм, документування	2
6	Тема 6. Вивчення ресурсів ветеранів та ВПО та налагодження взаємодії Вивчення ресурсу громади та ветерана війни, демобілізованої особи, їх сім'ї та його мапування. Специфіка роботи із ВПО. Налагодження співпраці, взаємодії із суб'єктами надання публічних послуг. Перенаправлення. Соціальні послуги у територіальній громаді та особливості їх отримання	2
7	Тема 7. Гендерна та соціальна етика у роботі з ветеранами та ВПО. Що таке гендерна етика і як вона пов'язана з етикою державного управління? Які етичні проблеми виникають у зв'язку з дискримінацією за ознаками статі, віку, національності, соціального походження? Як враховувати соціальну вразливість окремих груп у прийнятті управлінських рішень? Домашнє насильство у родині ветерана війни: профілактика, раннє вияв-	2

	лення та подолання Профілактика та лікування залежностей у ветерана війни, демобілізованої особи та членів його сім'ї.	
8	Тема 8. Специфіка забезпечення етики та іміджмейкінг в умовах воєнного стану Як війна впливає на етичні норми та публічну поведінку службовців? Якими мають бути комунікації влади в умовах загроз і нестабільності? Чи допустиме обмеження прозорості в умовах війни? Як це узгодити з етикою? Як підтримувати репутацію органу влади під час кризових подій? Які нові виклики для іміджу держави виникають у воєнний період? Як медіа, публічні виступи та сторітелінг можуть зміцнювати національну єдність?	2
9	Тема 9. Документообіг, планування роботи Документообіг. Формування документів в державних органах та органах місцевого самоврядування. Цифрові навички Основні принципи нормування та планування роботи, формування поточних та довготривалих планів. Звітність. Посадові обов'язки та права фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб.	2
Змістовий модуль 3. Психосоціальна підтримка ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей		
10	Тема 10 Особливості комунікації з ветеранами та ВПО Особливості комунікації з ветеранами війни, демобілізованими особами та членами їх сімей, ВПО. Етичні аспекти. Поняття бойової травми Первинна психологічна діагностика. Передсуїцидальний стан, алгоритм дій. Перша психологічна допомога ветеранам війни та їх сім'ям і самопомога	2
11	Тема 11. Формування стресостійкості. Формування стресостійкості, мотивації та цілепокладання. Взаємодія з родинами зниклих безвісти та алгоритм дій з представниками відповідних органів. Посередництво та медіація у профілактиці та вирішенні конфліктів. Вшанування пам'яті і героїзація Захисників та Захисниць України	2
Змістовний модуль 4 Адаптація ветеранів війни та ВПО до життя у територіальній громаді		
12	Тема 12. Ветерани/ветеранки та ВПО і громада Ветерани/ветеранки та ВПО і громада: стійкість громад і роль ветеранської спільноти в питаннях розвитку громади. Ветеран війни як працівник. Міфи, потреби, особливості взаємодії з роботодавцями. Специфіка ветеранського підприємництва. Де взяти гроші, що таке менторство	2
13	Тема 13 Професійна адаптація ветеранів та ВПО Професійна адаптація ветеранів війни у громаді. Освітні можливості. Державні програми, приватні ініціативи, здобуття професії, відкриття власної справи	2
14	Тема 14 Співпраця з громадськими об'єднаннями Співпраця з громадськими об'єднаннями ветеранів війни та органами державної влади й місцевого самоврядування. Ведення соціальних мереж Ведення реєстру ветеранів війни. Розробка регіональних програм розвитку територіальної громади в частині підтримки ветеранів війни та членів їх сімей?	2
15	Тема 15 Освіта та медичне забезпечення ветеранів і ВПО Медичне забезпечення та реабілітація. Протезування і допоміжні засоби реабілітації. Розвиток спорту ветеранів війни та демобілізованих осіб	2

Всього	30
---------------	-----------

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені*	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій програмі навчальної дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин для
Змістовий модуль 1. Соціально-правовий захист ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей		
1	Тема 1. Державна політика щодо ветеранів та ВПО Поняття «державна політика». Поняття «ветерани» та «внутрішньо-переміщені особи». Специфіка вироблення та реалізації державної політики щодо ветеранів, членів їх сімей та ВПО. Розробка та реалізація основних НПС щодо ветеранів та ВПО. Вузлові державні інституції з організації роботи з ветеранами та ВПО. Помічники ветеранів, фахівці для роботи з ветеранами та ВПО.	6
2	Тема 2. Система соціального захисту ветеранів та ВПО Система соціального захисту ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників та захисниць України, сімей полонених, безвісти відсутніх. Система соціального захисту ВПО	8
3	Тема 3. Правова допомога ветеранам війни та ВПО. Правова допомога ветеранам війни, демобілізованим особам та членам їх сімей, сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників та захисниць України, сім'ям полонених, безвісти відсутніх Система безоплатної правничої допомоги	8
4	Тема 4. Матеріально-соціальне та пенсійне забезпечення ветеранів війни Матеріально-соціальне забезпечення ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників та захисниць України, сімей полонених, безвісти відсутніх	8
Змістовий модуль 2. Кейс-менеджмент у роботі з ветеранами війни, демобілізованими особами та їх сім'ями		

5	Тема 5. Інтегрований підхід та кейс-менеджмент Інтегрований підхід у роботі з ветеранами війни та їх сім'ями. Технологія кейс-менеджменту: загальні підходи до розуміння, алгоритм, документування	8
6	Тема 6. Вивчення ресурсів ветеранів та ВПО та налагодження взаємодії Вивчення ресурсу громади та ветерана війни, демобілізованої особи, їх сім'ї та його мапування. Специфіка роботи із ВПО Налагодження співпраці, взаємодії із суб'єктами надання публічних послуг. Перенаправлення. Соціальні послуги у територіальній громаді та особливості їх отримання	8
7	Тема 7. Гендерна та соціальна етика у роботі з ветеранами та ВПО . Що таке гендерна етика і як вона пов'язана з етикою державного управління? Які етичні проблеми виникають у зв'язку з дискримінацією за ознаками статі, віку, національності, соціального походження? Як враховувати соціальну вразливість окремих груп у прийнятті управлінських рішень? Домашнє насильство у родині ветерана війни: профілактика, раннє виявлення та подолання Профілактика та лікування залежностей у ветерана війни, демобілізованої особи та членів його сім'ї.	8
8	Тема 8. Специфіка забезпечення етики та іміджмейкінг в умовах воєнного стану Як війна впливає на етичні норми та публічну поведінку службовців? Якими мають бути комунікації влади в умовах загроз і нестабільності? Чи допустиме обмеження прозорості в умовах війни? Як це узгодити з етикою? Як підтримувати репутацію органу влади під час кризових подій? Які нові виклики для іміджу держави виникають у воєнний період? Як медіа, публічні виступи та сторітелінг можуть зміцнювати національну єдність?	8
9	Тема 9. Документообіг, планування роботи Документообіг. Формування документів в державних органах та органах місцевого самоврядування. Цифрові навички Основні принципи нормування та планування роботи, формування поточних та довготривалих планів. Звітність. Посадові обов'язки та права фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб.	8
Змістовий модуль 3. Психосоціальна підтримка ветеранів війни, демобілізованих осіб та членів їх сімей		
10	Тема 10 Особливості комунікації з ветеранами та ВПО Особливості комунікації з ветеранами війни, демобілізованими особами та членами їх сімей, ВПО. Етичні аспекти. Поняття бойової травми Первинна психологічна діагностика. Передсудидальний стан, алгоритм дій. Перша психологічна допомога ветеранам війни та їх сім'ям і самопомога	8
11	Тема 11. Формування стресостійкості. Формування стресостійкості, мотивації та цілепокладання. Взаємодія з родинами зниклих безвісти та алгоритм дій з представниками відповідних органів. Посередництво та медіація у профілактиці та вирішенні конфліктів. Вшанування пам'яті і героїзація Захисників та Захисниць України	8
Змістовий модуль 4 Адаптація ветеранів війни та ВПО до життя у територіальній громаді		
12	Тема 12. Ветерани/ветеранки та ВПО і громада	8

	Ветерани/ветеранки та ВПО і громада: стійкість громад і роль ветеранської спільноти в питаннях розвитку громади. Ветеран війни як працівник. Міфи, потреби, особливості взаємодії з роботодавцями. Специфіка ветеранського підприємництва. Де взяти гроші, що таке менторство	
13	Тема 13 Професійна адаптація ветеранів та ВПО Професійна адаптація ветеранів війни у громаді. Освітні можливості. Державні програми, приватні ініціативи, здобуття професії, відкриття власної справи	8
14	Тема 14 Співпраця з громадськими об'єднаннями Співпраця з громадськими об'єднаннями ветеранів війни та органами державної влади й місцевого самоврядування. Ведення соціальних мереж Ведення реєстру ветеранів війни. Розробка регіональних програм розвитку територіальної громади в частині підтримки ветеранів війни та членів їх сімей?	8
15	Тема 15 Освіта та медичне забезпечення ветеранів і ВПО Медичне забезпечення та реабілітація. Протезування і допоміжні засоби реабілітації. Розвиток спорту ветеранів війни та демобілізованих осіб	8
	Всього	118

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій, семінарів та інструктажів, Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Перед проведенням семінарських занять викладачем проводиться інструктаж.

Під час проведення практичних занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; студентами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять; оцінювання результатів виконання модульних тестів.

Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* за видами робіт для диференційованого заліку

Види робіт/контролю	Перелік тем														
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15
	Практичні заняття														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Виконання практичних завдань</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<i>Усне опитування</i>	1		1		1			1				1		1	
<i>Тестування (модульний контроль)</i>				1					1		1				1
<i>Виконання завдань самостійної роботи</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<i>Всього за темами</i>	5	4	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4	5	5
<i>Диф. залік</i>	70														
<i>Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни</i>	100														

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами усного опитування для денної форм здобуття освіти:

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування (модульний конт-роль) для денної форми здобуття освіти:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 10 = 1,0$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 3 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним ви-	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

- при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено до 70 балів (для допуску до заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Лахижа М.І. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Соціальна реінтеграція ветеранів та внутрішньо-переміщених осіб» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, 2024 26 с.

2. Лахижа М.І. Курс лекцій з дисципліни «Соціальна реінтеграція ветеранів та внутрішньо-переміщених осіб» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Полтава, 2025. 890 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с

2. Методичний посібник для соціальних працівників: Посилення спроможності соціальних працівників здійснювати психосоціальну підтримку ветеранів та їх сімей з питань психічного здоров'я. Видання 2-ге, оновлене та доповнене / В.Горбунова, О.Савиченко, І.Тичина, Н.Портницька., 2024. – 112 с. <https://veteran-reintegration.in.ua/wp-content/uploads/2024/10/posibnyk-posylennya-spromozhnosti-soczialnyh-pracivnykiv-zdijsnyuvta-psyhosocialnu-pidtrymku-veteraniv-ta-yih-simej-z-pytan-psyhichnogo-zdorovya.pdf>

3. Методичний посібник для соціальних працівників: Посилення спроможності соціальних працівників здійснювати психосоціальну підтримку ветеранів та їх сімей з питань психічного здоров'я / В.Горбунова, О. Савиченко, І. Тичина, Н. Портницька., 2022. – 61 с.

4. Реінтеграція ветеранів з інвалідністю : методичний посібник / укладачі: Соцька А., Олійник В., Гусак Н., Демко С., Головка Н., Чорнобровкіна В., Акименко Ю., Мельник Д., Сіренко Т., Люок І., Лялька Т. ; упорядниці матеріалів: Волгіна О., Іванова О., Лялька Т. ; Програма розвитку ООН у співпраці з Міністерством у справах ветеранів України. - Київ : [б. в.], 2022. - 78 с.

5. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. – 220 с.

6. Як допомогти особистості в період переходу від війни до миру: соціальнопсихологічний супровід : практичний посібник / за наук. ред. Т. М. Титаренко, М. С. Дворник / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2022. – 154 с.

Допоміжна

1. Lakhyzha M., Lozynska T., Cherchatyi O., Dorofyejev O., Galych O. The development of the legal principles of public administration in the context of providing the rule of law in Ukraine: the role of the free legal aid system. Viesoji politika ir administration. Public

policy and administration. 2021. Т. 20, № 2. 2021, Vol. 20, No 2, p. 327-341 ISSN 2029-2872 DOI: <https://doi.org/10.13165/VPA-21-20-2-14> (СКОПУС)

2. Professionalism and Ethics in the Public Service: Issues and Practices in Selected Regions United Nations, New York 2000 69 s. URL: <https://www.undp-aciac.org/publications/finances/anticor/publicserviceethics.pdf>

3. Гоулман Д., Бояціс Р., Маккі Е. Емоційний інтелект лідера / пер. З англ. Валерія Глінка. Київ: Наш Формат, 2022. 288 с

4. Державна політика щодо ветеранів війни : аналіт. доп. / [Власенко Р. В., Гушук І. В., Жаліло Я. А. та ін.] ; за наук. ред. Я. А. Жаліла. – Київ : НІСД, 2025. – 118 с. – <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2025.04>

Morris J., Hanna P. The Military to Civilian Transition: Exploring Experiences of Transitions to «Civvy Street» and Implications for the Self. *Journal of Veterans Studies*. 2023. № 9 (3). P. 74–88.

5. Дослідження підходів до надання публічних послуг для ветеранів: тенденції державної політики, перелік та моделі надання послуг через ЦНАП 2024 URL: https://www.polaris.org.ua/documents/library/366/PROSTO_Study_Services_for_Veterans_Jan_2023.pdf Карнегі Д. Як завойовувати друзів і впливати на людей. Харків: Промінь, 2014. 560 с.

6. Захаріна Т. І. Соціальна реінтеграція ветеранів російсько-української війни у закладах вищої освіти: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 460 с.

7. Лахижа М.І. Проблематика публічних послуг та комунікацій в польській історіографії. *Державне будівництво*. №1 (31) 2022. С. 87-100 <https://orcid.org/0000-0001-8676-4578>

8. Лахижа, М. І., & Качан, Я. В. (2023). Управління та комунікації в системі охорони здоров'я в Польщі: правове та організаційне забезпечення. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, (7). <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-02-04>

9. Москвич В. С. Роль органів виконавчої влади в системі переходу від військової служби до цивільного життя. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2024. № 1. С. 167–172.

10. Ординович , В. А. Закордонний досвід соціальної реінтеграції ветеранів військової служби . Педагогічна Академія: наукові записки, 2024. (9). <https://doi.org/10.5281/zenodo.13380199>

11. Процько А. О., Грищенко І. М. Повернення ветеранів і учасників бойових дій до цивільного життя: вітчизняний та зарубіжний досвід: Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research» (February 6-8, 2024). Hamburg, Germany. P. 136–140.

12. Реінтеграція ветеранів (в тому числі з інвалідністю): повернення військових до повноцінного життя : метод. рек. / [авт. кол.: Л.П. Чепіга, Є.В. Карпенко, С.В. Харченко, Л.О. Бондаренко, І. В. Жданова, П. В. Козира, О. П. Ляска, А. В. Максименко, К. Р. Маннапова, Ю. Л. Твердохвалова, Н. В. Калька]; Харків. нац. ун-т внутр. справ; Львів. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2024. – 199

Електронні інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7378>
2. Президент України – www.prezident.gov.ua
3. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua
4. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua
5. Міністерство у справах ветеранів України - <https://mva.gov.ua/veteranam>
6. Міністерство освіти і науки України – www.mon.gov.ua
7. Міністерство юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
9. Судова влада України – <https://court.gov.ua>
10. Національна асоціація адвокатів України – <https://unba.org.ua/>
11. Національна парламентська бібліотека. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>